Gesetz-Sammlung für die Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW dla Państw Królestwa Pruskiego.

№ 8.

(Nr. 5189.) Allerhöchste Genehmigung, betreffend den Verzicht der Oberschlesischen Eisenbahngesellschaft auf die Konzession zur Ausführung einer Eisenbahn von Posen über Gnesen nach Bromberg. Vom 20. Februar 1860.

(No. 5189.) Najwyższe przyzwolenie, tyczące się zrzekania towarzystwa Górno-Szląskiéj kolei żelaznéj względem koncesyi do wykonania kolei żelaznéj od Poznania przez Gniezno do Bydgoszczy. Z dnia 20. Lutego 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent.

Nachdem die Oberschlesische Eisenbahngesellschaft darauf angetragen hat, sie von der Ausführung einer Eisenbahn von Posen über Gnesen nach Bromberg, zu deren Bau und Betrieb durch die Konzessions- und Bestätigungs-Urkunde vom 12. Januar 1857. (Gesetz-Sammlung S. 107.) die landesherrliche Genehmigung ertheilt worden ist, zu entbinden, wollen Wir den ausgesprochenen Verzicht auf die ertheilte Konzession hierdurch genehmigen und diese Konzession selbst für erledigt erklären.

Die gegenwärtige Urkunde ist durch die Gesetz-Sammlung zu veröffentlichen.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent.

Gdy towarzystwo Górno-Szląskiéj kolei żelaznéj o to wniosek uczyniło, aby je od wybudowania kolei żelaznéj z Poznania przez Gniezno do Bydgoszczy, do któréj budowy i proceduru dokumentem koncesyi i potwierdzenia z dnia 12. Stycznia 1857. (Zbiór praw str. 107) Monarsze przyzwolenie udzieloném zostało, uwolnić, przeto My wymówione zrzeczenie na udzieloną koncesyę niniejszém potwierdzamy i koncesyę tę za załatwioną oświadczamy.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw ma być ogłoszoném.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 20. Februar 1860.

(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Fürst zu Hohenzollern-Sigmaringen. v. Auerswald. v. d. Heydt. Simons. v. Schleinitz. v. Patow. Gr. v. Pückler. v. Bethmann-Hollweg. Gr. v. Schwerin. v. Roon.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 20. Lutego 1860.

(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Xiążę w Hohenzollern-Sigmaryngen. Auerswald. von der Heydt. Simons. Schleinitz. Patow. Hr. Pueckler. Bethmann-Hollweg. Hr. Schwerin. Roon.

(Nr. 5190.) Allerhöchster Erlaß vom 27. Februar 1860., betreffend die Fortbildung der evangelischen Kirchenverfassung in den östlichen Provinzen der Monarchie.

Auf den von Ihnen und dem Evangelischen Ober-Kirchenrath erstatteten Bericht vom $\frac{\text{31. Dezember 1859.}}{\text{10. Januar 1860.}}$ bestimme Ich, um die bereits durch die Order vom 29. Juni 1850. eingeleitete, jedoch nur zum Theil in das Werk gesetzte Einführung einer kirchlichen Gemeinde-Ordnung in den östlichen Provinzen der Monarchie, mit Hülfe der inzwischen gewonnenen Erfahrungen, zum Abschluß zu bringen und dadurch einen weiteren Ausbau der Verfassung der evangelischen Kirche anzubahnen, hierdurch Folgendes:

1) In allen evangelischen Gemeinden, in welchen ein für die inneren und äußeren Angelegenheiten derselben bestellter kirchlicher Gemeindevorstand (Presbyterium, Gemeinde-Kirchenrath) noch nicht besteht, ist ein solcher einzurichten.

(No. 5190.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 27. Lutego 1860., tyczące się dalszego kształcenia ewanielickiego urządzenia kościelnego w prowincyach wschodnich Monarchii.

Na złożone przez WPanów i ewanielicką naczelną radę kościelną sprawozdanie z dnia $\frac{\text{31. Grudnia 1859.}}{\text{10. Stycznia 1860.}}$ stanowię, ażeby rozkazem z dnia 29. Czerwca 1850. już rozpoczęte, lecz tylko po części uskutecznione zaprowadzenie kościelnéj ordynacyi gminnéj w prowincyach wschodnich Monarchii za pomocą nabytych tymczasem doświadczeń do końca doprowadzić i tym sposobem dalsze wybudowanie urządzenia kościoła ewanielickiego przygotować, niniejszém co następuje:

1) We wszystkich ewanielickich gminach, w których przełożeństwo gminne ustanowione dla wewnętrznych i zewnętrznych spraw takowych (presbiterium, gminna rada kościelna) jeszcze nie istnieje, ma takowe być urządzone.

2) Zu diesem Zwecke werden in jeder Gemeinde mindestens zwei, höchstens zwölf Familien- oder Hausväter, mindestens dreißig Jahre alt, von unbescholtenem Rufe und christlichem Leben und Wandel erwählt und mit den bereits vorhandenen Kirchenvorstehern unter dem Vorsitze des Pfarrers zu einem Kollegio vereinigt. Wo besondere Bedenken dieser Vereinigung entgegenstehen, bleibt es der Kirchenbehörde vorbehalten, darüber eine anderweite Festsetzung zu treffen. Sind mehrere Geistliche bei der Kirche angestellt, so führt der erste, bei gleicher Berechtigung der älteste den Vorsitz, während die übrigen dem Kollegio als Mitglieder — Hülfsprediger auf nicht fundirten Stellen mit blos berathender Stimme — angehören.

3) Der Vorschlag und die Wahl der neuen Mitglieder geschieht in der durch die Grundzüge einer kirchlichen Gemeinde-Ordnung vom 29. Juni 1850. §. 7. vorgeschriebenen Weise. Als Ausnahme kann unter besonderen Umständen an die Stelle der Wahl bei der ersten Begründung, auf den Vorschlag des Patrons und des Pfarrers, die Denomination durch den Superintendenten treten, vorbehaltlich des Rechts der Gemeinde, wegen Mangels der in Nr. 2. aufgestellten Erfordernisse der Wählbarkeit Einspruch zu erheben. Diese Ausnahme kann jedoch nur mit ausdrücklicher Genehmigung des Evangelischen Ober-Kirchenraths, unter Beistimmung des Ministers der geistlichen Angelegenheiten, stattfinden. An den bestehenden Berechtigungen in Betreff der Ernennung der bisherigen Kirchenvorsteher wird hierdurch nichts geändert, jedoch sollen die Vorsteher bei den Kirchen landesherrlichen Patronats, vorbehaltlich weiterer Anordnung, aus der Zahl der qualifizirten Mitglieder der Gemeinde-Kirchenräthe ernannt werden.

4) Der neu gebildete kirchliche Gemeindevorstand hat den Beruf, die christlichen Gemeinde-

2) Na ten cel obierają się w każdéj gminie przynajmniéj dwaj, najwięcéj dwunastu ojców familii albo domu we wieku najmniéj trzydziestu lat, nieskazitelnego poważania i chrześciańskiego życia i połączają się z będącemi już przełożonemi kościelnemi pod przewodnictwem plebana do kolegium. Gdzie szczególne wątpliwości temuż połączeniu są przeciwne, zastrzega się władzy kościelnéj, w téj mierze inne ustanowienie wydać. Jeżeli kilku duchownych przy kościele jest ustanowionych, natenczas pierwszy, przy równém uprawnieniu najstarszy przewodniczy, podczas gdy drudzy do kolegium jako członkowie — kaznodzieje pomocniczy na posadach nie fundowanych z głosem tylko obradczym — należą.

3) Propozycya i wybór nowych członków nastąpi w sposobie przepisanym w zasadach kościelnéj ordynacyi gminnéj z dnia 29. Czerwca 1850. §. 7. Jako wyjątek może pod szczególnemi okolicznościami w miejsce wyboru przy pierwszém założeniu na propozycyę kolatora i plebana, denominacya przez superintendenta nastąpić, ze zastrzeżeniem prawa gminy, dla braku w No. 2. wyrażonych rekwizytów obieralności protestacyę zanieść. Wyjątek ten może jednakowoż tylko z wyraźném przyzwoleniem ewanielickiéj naczelnéj rady kościelnéj za zgodnością Ministra spraw duchownych nastąpić. Co do istnących uprawnień względem mianowania dotychczasowych przełożonych kościelnych niniejszém nic się nie zmienia, jednakowoż przełożeni przy kościołach Monarszego patronatu, ze zastrzeżeniem dalszego rozporządzenia z liczby kwalifikowanych członków gminnych radzców kościelnych mianowani być mają.

4) Na nowo utworzone kościelne przełożeństwo gminne ma powołanie, chrześcian-

thätigkeiten zu fördern und zu pflegen und die Kirchengemeinde in ihren inneren und äußeren Angelegenheiten zu vertreten.

5) Die unmittelbare Verwaltung des Kirchenvermögens wird durch die bisherigen, in den Gemeinde-Kirchenrath aufgenommenen Kirchenvorsteher — Allgem. Landrecht Theil II. Titel 11. §§. 619—621. — fortgeführt. Wo es nach Vorschrift der Gesetze der Wahl besonderer Repräsentanten der Gemeinde bedarf, wie bei der Auflegung neuer kirchlicher Abgaben, behält es dabei sein Bewenden.

6) Die verfassungsmäßigen Attributionen der kirchenregimentlichen Behörden, des geistlichen Amts und die Gerechtsame des Patronats werden durch diese neue Einrichtung nicht berührt, und bleiben dieselben in ihrer bisherigen Geltung bestehen. Dasselbe gilt in Bezug auf die den einzelnen Gemeindegliedern oder der Gemeinde im Ganzen bei Pfarrbesetzungen zustehenden Berechtigungen. Auch wird in dem Bekenntnißstande der Gemeinde und in ihrer Stellung zur Union nichts geändert.

7) Den evangelischen Patronen soll künftig allgemein das Recht zustehen, zu jeder Zeit persönlich, oder durch Einsicht in die über die Sitzungen aufzunehmenden Protokolle von den Verhandlungen der Gemeinde-Kirchenräthe Kenntniß zu nehmen und da, wo sie ihre gesetzlichen Rechte durch einen gefaßten Beschluß beeinträchtigt glauben, an das Konsistorium Rekurs einzulegen.

8) Wo die Einführung der Gemeinde-Kirchenräthe so weit vollendet ist, daß die Bildung von Kreissynoden ausführbar erscheint, soll mit der Einrichtung und Berufung derselben unverweilt vorgegangen werden. Den Kreissynoden wird die Unterstützung der Superintendenten in den ihnen zustehenden Aufsichtsbefugnissen, die Wahrnehmung der den

skie czynności gminne wspierać i pielęgnować i gminę kościelną w sprawach wewnętrznych i zewnętrznych zastępować.

5) Bezpośrednia administracya majątku kościelnego prowadzi się dalej przez dotychczasowych do gminnej rady kościelnej przyjętych przełożonych kościelnych — Powszechn. prawa krajowego część II. tytuł 11. §§. 619—621. — Gdzie według przepisu ustaw wybór szczególnych reprezentantów gminy jest potrzebnym, jak przy nałożeniu nowych kościelnych podatków, pozostaje się przy takowém.

6) Konstytucyine atrybucye władz mających pod sobą zarząd kościoła, duchownego urzędu i prawa patronatu nie naruszają się przez to nowe urządzenie i pozostają w swéj dotychczasowéj ważności istnieć. Toż samo ma ważność względem uprawnień służących pojedynczym członkom gminnym albo gminie w ogóle przy obsadzeniach plebanialnych. Także w stanie confesyi gminy i w jéj stanowisku do unii nic się nie zmienia.

7) Ewanielickim kolatorom na przyszłość w ogóle prawo ma służyć, każdego czasu osobiście albo przeględem protokułów spisać się mających względem posiedzeń o czynnościach gminnych radzców kościelnych mieć wiadomość i tam, gdzie swoje prawne uprawnienia przez zapadłą uchwałę za nadwerężone uważają, do konsystoryum rekurs założyć.

8) Gdzie zaprowadzenie gminnych radzców kościelnych tak dalece jest ukończone, że utworzenie synod powiatowych wykonalném się zdaje, urządzenie i zwołanie takowych niezwłocznie ma nastąpić. Synodom powiatowym wspieranie superintendentów w prawach dozorczych im służących, przestrzeganie interesów kościelnych

betheiligten Gemeinden gemeinsamen kirchlichen Interessen und das Recht der Entscheidung in bestimmten näher zu bezeichnenden Fällen, namentlich in Fragen der kirchlichen Zucht, sowie eine Mitwirkung bei der weiteren Ausbildung der kirchlichen Verfassung zuzuweisen sein.

Der Evangelische Ober-Kirchenrath ist beauftragt, wegen Ausführung dieser Meiner Order, im Einvernehmen mit dem Minister der geistlichen Angelegenheiten, das Weitere anzuordnen und erwarte Ich von denselben um so mehr eine kräftige Förderung dieser Angelegenheit, als Ich, wie Ich bereits in Meiner Order vom 2. August 1858. dem Evangelischen Ober-Kirchenrathe eröffnet habe, in der Durchführung der kirchlichen Gemeinde-Ordnung die wesentliche Vorbedingung für die der Landeskirche zu wünschende und von ihr zu erstrebende größere Selbstständigkeit erkenne.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 27. Februar 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs:

Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

v. Bethmann-Hollweg.

An
den Minister der geistlichen &c. Angelegenheiten
und den Evangelischen Ober-Kirchenrath.

spólnych dotyczącym gminom i prawo decyzyi w pewnych bliżéj oznaczyć się mających przypadkach mianowicie w kwestyach kościelnéj karności, jako też spółdziałanie przy dalszém wykształceniu kościelnego urządzenia ma być przekazaném.

Ewanielicka naczelna rada kościelna ma zlecenie, dla wykonania niniejszego Mojego rozkazu w porozumieniu z Ministrem spraw duchownych dalsze rozporządzenia wydać i oczekuję od niéj tym więcéj silne wspieranie téj sprawy, ponieważ Ja, jak to już w Moim rozkazie z dnia 2. Sierpnia 1858. ewanielickiéj naczelnéj radzie kościelnéj oświadczyłem, w przeprowadzeniu kościelnéj ordynacyi gminnéj za istotny warunek dla większéj samobytności uznaję, którą kościołowi krajowemu życzyć i zdążyć się należy.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości ma być podaném.

Berlin, dnia 27. Lutego 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Bethmann-Hollweg.

Do
Ministra spraw gospodarskich i t. d. i do
ewanielickiéj naczelnéj rady kościelnéj.

(Nr. 5191.) Statut für die Genossenschaft zur Melioration der Ländereien an der großen Welna zwischen der Zrazim- und der Rogowoer Mühle in den Kreisen Wongrowiec und Mogilno. Vom 27. Februar 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent,

verordnen, auf Grund der §§. 56. ff. des Gesetzes vom 28. Februar 1843. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1843. S. 69.) und des Artikels 2. des Gesetzes vom 11. Mai 1853. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1853. S. 273.), nach Anhörung der Betheiligten, was folgt:

§. 1.

Die Besitzer der im Rückstau der Zrazim-Mühle an der großen Welna im Wongrowiecer und Mogilnoer Kreise belegenen Ländereien werden zu einer Genossenschaft vereinigt, um den Ertrag ihrer Grundstücke durch Entwässerung und, soweit es zweckmäßig und möglich erscheint, durch demnächstige Wiederbewässerung zu verbessern.

Die Genossenschaft hat Korporationsrechte und ihren Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte zu Wongrowiec.

§. 2.

Die Genossenschaft umfaßt diejenigen Grundstücke, welche die Nachweisung des Feldmessers Schultze von den Inundationsflächen an der Welna

	Morg.	□Rth.
in Abtheilung I. mit........	699	100
und in Abtheilung II. mit......	886	174
und die dazu gehörigen Sektionen III. IV. und V. der Karten desselben von der Welna nachweisen,		
zusammen	1586	96

(No. 5191.) Statut dla towarzystwa do melioracyi gruntów przy wielkiéj Wełnie między Zrazimskim i Rogowskim młynem w powiatach Wągrowca i Mogilna. Z dnia 27. Lutego 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent,

stanowimy, na mocy §§. 56. nast. ustawy z dnia 28. Lutego 1843. (Zbiór praw z roku 1843. str. 69) i artykułu 2. ustawy z dnia 11. Maja 1853. (Zbiór praw z roku 1853. str. 273), po słuchaniu interesentów, co następuje:

§. 1.

Posiedziciele w wstrzymaniu Zrazymskiego młyna po nad wielką Wełną w Wągrowieckim i Mogilnickim powiecie położonych gruntów do towarzystwa połączeni zostają, aby dochód swych gruntów przez osuszenie i, o ile się zdaje użytecznėm i możebnėm, przez późniejszą irygacyę polepszyć.

Towarzystwo ma prawa korporacyjne i swoje forum u sądu powiatowego w Wągrowcu.

§. 2.

Towarzystwo obejmuje te grunta, które spis rozmierczego Schultze od przestrzeni inundacyinych po nad Wełną

	mórg	pr.□
w oddziale I. po............	699	100
i w oddziale II. po...........	886	174
i należące doń sekcye III. IV. i V. map onegoż od rzeki Wełny okażą,		
w ogóle	1586	96

Der Meliorationsbezirk kann auf Antrag des Vorstandes mit Einwilligung der betheiligten Grundbesitzer und Genehmigung der Aufsichtsbehörde erweitert und beschränkt werden.

§. 3.

Der nächste Zweck der Genossenschaft ist die bessere Entwässerung des Meliorationsterrains.

Zu dem Ende ist die Fortschaffung der Zrazin-Mühle und die Reinigung resp. Regulirung des Welnaflusses oberhalb derselben bis zum Rogowoer See, soweit solche nach Kassirung des Mühlenstaues sich als erforderlich herausstellt, zu bewirken, auch in Gemeinschaft mit den außerhalb der Genossenschaft betheiligten Grundbesitzern die Regulirung des Wasserstandes bei der weiter unterhalb gelegenen Janowiecer Mühle herbeizuführen, und ein Haupt-Entwässerungsgraben vom Rogowoer See bis zum Terrain von Zlotniki unter möglichster Benutzung der dort schon vorhandenen Gräben anzulegen.

Der Meliorationsplan wird in Streitfällen von der Regierung zu Bromberg, event. dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten festgestellt.

§. 4.

Die zur Ausführung und Unterhaltung dieser Arbeiten erforderlichen Kosten werden von der ganzen Genossenschaft nach Verhältniß der Fläche des betheiligten Besitzstandes aufgebracht. Beschwerden darüber, daß einzelne Grundstücke gar keinen Vortheil von der Melioration haben, oder wegen geringeren Vortheils nur mit geringeren Beiträgen zu veranlagen sind, werden von den Verwaltungsbehörden entschieden. Dergleichen Beschwerden sind bei Vermeidung der Präklusion binnen sechs Wochen nach Empfang der ersten Ausschreibung von Genossenschaftsbeiträgen bei dem Genossenschaftsdirektor anzubringen.

Obwód melioracyiny może na wniosek przełożeństwa z przyzwoleniem interesujących posiedzicieli gruntów i z potwierdzeniem władzy dozorczéj być powiększony i ograniczony.

§. 3.

Najbliższy cel towarzystwa jest lepsze osuszenie przestrzeni melioracyinéj.

Na ten cel powinno zniesienie Zrazinskiego młyna i czyszczenie resp. regulowanie rzeki Wełny powyżéj takowéj aż do Rogowskiego jeziora, o ile takowe po skasowaniu wstrzymania młyna potrzebném się okaże, być uskutecznioném, również w spólności z posiedzicielami gruntów nie wśród towarzystwa interesującymi regulowanie stanu wody pod daléj poniżéj położonym Janowieckim młynem przyprowadzić i główny rów osuszenia od Rogowskiego jeziora aż do Złotnikskiéj przestrzeni pod ile może używaniem tam już będących rowów założyć.

Plan melioracyiny w przypadkach spornych przez Regencyę w Bydgoszczy, event. Ministra spraw gospodarskich ustanowionym zostanie.

§. 4.

Do wykonania i utrzymywania tychże prac potrzebne koszta przez całkie towarzystwo w stosunku przestrzeni interesującego stanu posiadłości obmyślone zostaną. Zażalenie o to, że pojedyncze grunta żadnéj korzyści z melioracyi nie mają, albo dla mniéj korzyści tylko z mniejszemi składkami otaxowane być powinny, przez władze administracyine zdecydowane będą. Takie zażalenia pod uniknieniem prekluzyi w przeciągu sześciu tygodni po odebraniu pierwszego wypisania składek towarzystwa u dyrektora towarzystwa zaniesione być powinny.

§. 5.

Zur Unterstützung der Betheiligten bei Aufbringung dieser, die ganze Genossenschaft treffenden Ausgaben hat der Staat ein Darlehn von 5000 Rthlrn., fünftausend Thalern bewilligt, welches bis zum 1. April 1862. zinsfrei, von da ab aber mit jährlich fünf Prozent der ursprünglichen Darlehnssumme in halbjährigen Raten dergestalt zu verzinsen und zu amortisiren ist, daß drei Prozent als Zinsen des jedesmaligen Kapitalrestes, der Ueberschuß auf die Amortisation zu verrechnen ist. Die erste Zahlung erfolgt zum 1. Oktober 1862.

§. 5.

Do pomocy interesentów przy obmyśleniu tychże na całe towarzystwo spadających wydatków dozwolił Rząd pożyczkę 5000 tal., pięciu tysięcy talarów, która aż do dnia 1. Kwietnia 1862. wolną od prowizyi, ztamtąd zaś po rocznie pięć od sta pierwotnéj sumy pożyczkowéj w półrocznych ratach w ten sposób prowizyami ma być opłaconą i amortyzowaną, iż trzy od sta jako prowizye każdorazowéj reszty kapitałowéj, przewyżka na amortyzacyę obrachowaną być powinna. Pierwsze płacenie nastąpi dnia 1. Października 1862.

§. 6.

Die sonst zur Entwässerung des Meliorations-Terrains erforderlichen Gräben haben die einzelnen Grundbesitzer allein, oder mehrere gemeinschaftlich auf ihre Kosten auszuführen und zu unterhalten. Darüber, ob und welche Anlage mehrere Grundbesitzer gemeinsam auszuführen und zu unterhalten haben, ob und wie das dazu erforderliche Terrain zu vergütigen und wie die Kosten dafür zu vertheilen sind, bestimmt zunächst der Vorstand. Gegen seine Entscheidung ist die Berufung auf schiedsrichterlichen Ausspruch binnen zehn Tagen nach der Publikation zulässig (§. 13.).

§. 6.

Potém do osuszenia przestrzeni melioracyinéj potrzebne rowy powinni pojedynczy posiedziciele gruntów samodzielnie, albo kilku spólnie na swoje koszta wykonać i utrzymywać. O tém, czy i jaki zakład kilku posiedzicieli gruntów spólnie wykonywać i utrzymywać powinni, czy i jak potrzebna na to przestrzeń ma być wynagrodzoną i jak koszta za to porozdzielane być mają, stanowi najprzód przełożeństwo. Przeciwko jego decyzyi odwołanie na polubowną decyzyę w przeciągu dziesięciu dni po publikacyi jest dozwoloném (§. 13.).

§. 7.

Nach Ausführung der Entwässerung prüft und entscheidet der Vorstand nach Anhörung der Betheiligten, ob und wo Bewässerungsanstalten zu treffen und wie die Kosten dafür zu vertheilen sind. Gegen die Entscheidung findet binnen vier Wochen nach der Bekanntmachung Berufung an die Regierung zu Bromberg und gegen deren Entscheidung in gleicher Frist Berufung an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten statt.

§. 7.

Po wykonaniu osuszenia zbada i stanowi przełożeństwo po słuchaniu interesentów, czy i gdzie irygować i jak koszta za to porozdzielane być mają. Przeciwko decyzyi w przeciągu czterech tygodni po obwieszczeniu odwołanie do Regencyi w Bydgoszczy i przeciwko decyzyi takowéj w równym czasie odwołanie do Ministra dla spraw gospodarskich ma miejsce.

§. 8.

An der Spitze der Genossenschaft steht ein Direktor. Derselbe führt die Verwaltung nach den Bestimmungen dieses Statuts und den Beschlüssen des Vorstandes und vertritt die Genossenschaft in allen Angelegenheiten, dritten Personen und Behörden gegenüber, in und außer Gericht, wenn es nöthig werden sollte.

Er hat insbesondere:

a) die Ausführung der gemeinschaftlichen Anlagen nach den festgesetzten Plänen zu veranlassen und dieselben zu beaufsichtigen;

b) die Hebelisten anzulegen, die Beiträge auszuschreiben und von den Säumigen event. durch administrative Exekution zur Meliorationskasse einzuziehen, die Zahlung auf die Kasse anzuweisen und die Kassenverwaltung zu revidiren;

c) den Schriftwechsel für die Genossenschaft zu führen und die Urkunden derselben zu unterzeichnen.

In Behinderungsfällen läßt der Direktor die Angelegenheiten der Genossenschaft durch einen von ihm aus der Zahl der Vorstandsmitglieder zu ernennenden Stellvertreter leiten.

Als Genossenschaftsdirektor fungirt in der Regel der Landrath des Wongrowiecer Kreises, doch bleibt der Regierung zu Bromberg überlassen, zeitweise auch einen anderen Direktor zu ernennen.

§. 9.

Dem Direktor wird ein Vorstand von vier Mitgliedern beigeordnet, welcher unter dem Vorsitze des Direktors nach Stimmenmehrheit bindende Beschlüsse für die Genossenschaft zu fassen, den Direktor in seiner Geschäftsführung zu unterstützen und das Beste der Genossenschaft überall wahrzunehmen hat.

§. 8.

Na czele towarzystwa znajduje się dyrektor. Tenże zarządza według postanowień niniejszego statutu i uchwał przełożeństwa i zastępuje towarzystwo w wszelkich sprawach, naprzeciwko trzecim osobom i władzom, w sądzie i zasądowo, gdyby to miało być potrzebném.

Powinien w szczególności:

a) wykonanie spólnych zakładów według ustanowionych planów rozporządzić i takowe dozorować;

b) spisy poborcze założyć, składki wypisywać i od będących w zwłoce event. przez administratywną exekucyę do kasy melioracyinéj ściągnąć, zapłatę na kasę przekazywać i administracyę kasową rewidować;

c) korespondencyę dla towarzystwa prowadzić i dokumenta takowego podpisywać

W przypadkach przeszkody każe dyrektor sprawy towarzystwa przez zastępcę mianować się mającego przez niego z liczby członków przełożeństwa kierować.

Jako dyrektor towarzystwa zwykle ma funkcyę radzca ziemiański Wągrowieckiego powiatu, zastrzega się jednakowoż Regencyi w Bydgoszczy, czasowo również innego dyrektora mianować.

§. 9.

Dyrektorowi dodaje się przełożeństwo czterech członków, które pod przewodnictwem dyrektora według większości głosów zobowiązujące uchwały dla towarzystwa stanowić, dyrektora w swych czynnościach wspierać i dobro towarzystwa wszędzie przestrzegać powinno.

Bei etwa vorkommender Stimmengleichheit giebt die Stimme des Direktors den Ausschlag.

§. 10.

Zwei Vorstandsmitglieder werden von den Besitzern der selbstständigen Güter Zerniki, Tonowo, Skórki, Wiewierczyn, Izdebno, Rogowo, Adlich Grochowisko und Zlotniki, zwei von den übrigen Betheiligten aus der Zahl der Interessenten gewählt.

Die Wahlen werden von dem Direktor geleitet. Bei der Wahl hat jedes Mitglied, welches fünf bis zehn Morgen im Meliorationsterrain besitzt, Eine Stimme, wer zehn bis zwanzig Morgen besitzt zwei Stimmen, von zwanzig bis dreißig Morgen drei Stimmen u. s. w.

Wer unter fünf Morgen besitzt, ferner, wer mit seinen Beiträgen im Rückstande ist, und endlich wem die Ausübung der bürgerlichen Ehrenrechte durch richterliches Erkenntniß untersagt worden, ist nicht stimmberechtigt.

§. 11.

Für jedes Vorstandsmitglied wird nach den Bestimmungen des §. 10. ein Stellvertreter gewählt, welcher in Behinderungsfällen des Vorstandsmitgliedes einzutreten hat.

§. 12.

Der Direktor und die Vorstandsmitglieder, sowie deren Stellvertreter, verwalten ihr Amt unentgeltlich; der erstere hat nur auf Ersatz der baaren Auslagen Anspruch.

Jedes Genossenschaftsmitglied ist verpflichtet, die auf dasselbe fallende Wahl anzunehmen.

Der Vorstand versammelt sich jährlich mindestens zweimal, im Frühjahr und im Herbste.

§. 13.

Die Streitigkeiten, welche zwischen Mitgliedern der Genossenschaft über das Eigenthum von Grund-

Przy jakiejkolwiek zachodzącéj równości głosów stanowi dyrektor.

§. 10.

Dwaj członkowie przełożeństwa przez posiedzicieli samodzielnych dóbr Zerniki, Tonowo, Skórki, Wiewierczyn, Izdebno, Rogowo, szlacheckie Grochowisko i Złotniki, dwaj przez drugich uczestników z liczby interesentów obrani zostaną.

Wybory kierują się przez dyrektora. Przy wyborze ma każdy członek, który pięć aż do dziesięć mórg w przestrzeni melioracyjnéj posiada, jeden głos, kto dziesięć aż do dwadziescia mórg posiada, dwa głosy, od dwudziestu aż do trzydziestu mórg trzy głosy i t. d.

Kto mniéj jak pięć mórg posiada, daléj, kto z swymi składkami jest w przewłoce, i na koniec, komu wykonanie obywatelskich praw honorowych sądowym wyrokiem zakazaném zostało, nie ma prawa do głosowania.

§. 11.

Dla każdego członka przełożeństwa obiera się według postanowień §. 10. zastępca, który w przypadkach przeszkody członka przełożeństwa wstępować powinien.

§. 12.

Dyrektor i członkowie przełożeństwa, jako też ich zastępcy, zawiadują swój urząd bezpłatnie; pierwszy ma tylko pretensyę na zwrot gotowych wydatków.

Każdy członek towarzystwa jest obowiązany spadający na niego wybór przyjąć.

Przełożeństwo schodzi się corocznie przynajmniéj dwa razy, w wiosnie i w jesieni.

§. 13.

Spory, które pomiędzy członkami towarzystwa względem własności gruntów, względem

stücken, über die Zuständigkeit oder den Umfang von Grundgerechtigkeiten oder anderen Nutzungsrechten, und über besondere, auf besonderen Rechtstiteln beruhende Rechte und Verbindlichkeiten der Parteien entstehen, gehören zur Entscheidung der ordentlichen Gerichte.

Dagegen werden alle andere, die gemeinsamen Angelegenheiten der Genossenschaft, oder die vorgebliche Beeinträchtigung eines oder des anderen Genossen betreffende Beschwerden, soweit sie nicht nach §§. 4. und 7. an die Verwaltungsbehörden gewiesen sind, von dem Direktor in Gemeinschaft mit dem Vorstande untersucht und nach Mehrzahl der Stimmen entschieden.

Gegen die Entscheidung steht jedem Theile der Rekurs an ein Schiedsgericht frei, welcher binnen zehn Tagen, von Bekanntmachung des Bescheides ab gerechnet, bei dem Direktor angemeldet werden muß.

Ein weiteres Rechtsmittel findet nicht statt. Der unterliegende Theil trägt die Kosten.

Das Schiedsgericht besteht aus zwei vom Vorstande auf drei Jahre gewählten, bei der Melioration unbetheiligten Schiedsrichtern und einem von der Regierung zu Bromberg bestellten Obmann.

właściwości albo objętości spraw gruntowych albo innych praw użytkowych, i względem osobnych na osobnych tytułach prawa polegających praw i obowiązków stron powstaną, należą do decyzyi zwyczajnych sądów.

Natomiast wszelkie inne, spólnych spraw towarzystwa, albo mniemanego nadwerężenia jednego albo drugiego spólnika dotyczące się zażalenia, o ile nie według §§. 4. i 7. władzom administracyinym są przekazane, przez dyrektora w spólności przełożeństwa zbadane i według większości głosów zdecydowane zostaną.

Przeciwko decyzyi służy każdej stronie rekurs do sądu polubownego, który w przeciągu dziesięciu dni, od obwieszczenia rezolucyi rachując, u dyrektora zameldowanym być musi.

Dalszy środek prawa nie ma miejsca. Ulegająca strona ponosi koszta.

Sąd polubowny składa się z dwóch przez przełożeństwo na trzy lata obranych, przy melioracyi nie interesowanych sędziów polubownych i jednego przez Regencyę w Bydgoszczy mianowanego superarbitra.

§. 14.

Der Genossenschaft wird für die zur Ausführung der Melioration erforderlichen Anlagen das Recht der Expropriation verliehen. Kraft dieses Rechtes ist die Genossenschaft namentlich befugt, die Abtretung oder Veränderung von Stauwerken, sowie die Abtretung oder vorübergehende Benutzung des Terrains zu Graben- und Schleusenbauten zu fordern. Die Entscheidung darüber, welche Gegenstände der Expropriation unterliegen, steht der Regierung in Bromberg zu, mit Vorbehalt eines innerhalb sechs Wochen einzulegenden Rekurses an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten. Die Ermittelung und Festsetzung

§. 14.

Towarzystwu dla zakładów do wykonania melioracyi potrzebnych prawo expropryacyi się nadaje. Na mocy tegoż prawa towarzystwo mianowicie jest upoważnione, odstąpienie albo zmianę dzieł wstrzymujących, jako też odstąpienie albo przemijające używanie przestrzeni do budowy rowów i śluz żądać. Decyzya o to, które przedmioty expropryacyi ulegają, służy Regencyi w Bydgoszczy ze zastrzeżeniem rekursu w przeciągu sześciu tygodni założyć się mającego u Ministra dla spraw gospodarskich. Wypośrodkowanie i ustanowienie wynagrodzenia nastąpi również przez Regencyę w Byd-

der Entschädigung erfolgt ebenfalls durch die Regierung in Bromberg. Hierbei sind die Vorschriften des Gesetzes vom 28. Februar 1843. §§. 45. bis 51. maaßgebend.

Wegen Auszahlung der Geldvergütungen bei den Expropriationen kommen ohne Unterschied, ob sie durch Vergleich oder Entscheidung festgestellt sind, die für den Chausseebau bestehenden gesetzlichen Bestimmungen in Anwendung.

§. 15.

Die Genossenschaft ist der Oberaufsicht des Staates unterworfen und wird das Oberaufsichtsrecht von der Regierung zu Bromberg und von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten ausgeübt nach Maaßgabe dieses Statuts, übrigens in dem Umfange und mit den Befugnissen, welche den Aufsichtsbehörden der Gemeinden zustehen.

§. 16.

Ohne landesherrliche Genehmigung darf keine Abänderung dieses Statuts vorgenommen werden.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Berlin, den 27. Februar 1860.

(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.

Simons. Gr. v. Pückler.

goszczy. Przytém przepisy ustawy z dnia 28. Lutego 1843. §§. 45. aż do 51. są miarodawcze.

Względem wypłacania wynagrodzeń pieniężnych przy expropryacyach bez różnicy, czy umową albo decyzyą są ustanowione, postanowienia prawne istnące dla budowy dróg żwirowych zastósowanie znajdują.

§. 15.

Towarzystwo ulega naddozorowi Rządu i wykonywa się prawo naddozoru przez Regencyę w Bydgoszczy i przez Ministra spraw gospodarskich według niniejszego statutu, z resztą w objętości i z prawami, które władzom dozorczym gmin służą.

§. 16.

Bez Monarszego przyzwolenia żadna zmiana niniejszego statutu przedsięwziętą być nie może.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Berlinie, dnia 27. Lutego 1860.

(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.

Simons. Hr. Pueckler.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).